

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Romssa ja Finnmárkku stáhtahálddašeaddji
Tromssan ja Finmarkun staatinhallittija

Vår dato:

10.04.2024

Vår referanse

2019/573

Deres dato:

Deres referanse

Perpetuum AS

Telefonnummer til saksbehandler

Anne Birte Tennøy, 77642205

Att.John Barlindhaug

Vedtak om unntak fra forbudet mot å deponere biologisk nedbrytbart avfall fra Leangen Stasjonsby

Statsforvalteren viser til søknad fra Perpetuum AS, datert 27. februar 2024, om unntak fra avfallsforskriften § 9-4, første ledd bokstav a, for å motta inntil 50 000 tonn ordinært avfall med TOC over 10 % og stabilt ikke-reaktivt farlig avfall med TOC over 5% i henhold til avfallsforskriften vedlegg II, pkt. 2.3.2, fra Leangen Stasjonsby.

I denne saken har Statsforvalteren fattet følgende vedtak

Vedtak

Statsforvalteren i Troms og Finnmark gir Perpetuum AS på Stormoen unntak fra forbudet i avfallsforskriften § 9-4, første ledd bokstav a, mot å deponere biologisk nedbrytbart avfall hvor totalt organisk karbon (TOC) overstiger 10 %. Stabilt, ikke-reaktivt farlig avfall skal ha TOC < 5 %. Her tillater forurensningsmyndighetene en høyere TOC grense, jf. avfallsforskriften vedlegg II, punkt 2.3.2, forutsatt at grenseverdien på 800 mg/kg DOC overholdes i ristetest ved L/S 10 l/k. Hjemmel for vedtaket er forurensningsloven §§ 11 og 16, jf. avfallsforskriften § 9-4 a.

Unntaket er gyldig frem til 31. desember 2027, og gjelder for mottak av inntil 50 000 tonn avfall fra Leangen Stasjonsby i Trondheim kommune til deponi 2 og 3. Det er knyttet vilkår til unntaket. Tillatelsesnummer er 2024.0314.T.

Følgende vilkår gjelder:

1. Det skal ikke deponeres biologisk nedbrytbart avfall som lar seg sortere ut for annen behandling. Papir, trevirke og annet nedbrytbart avfall skal sorteres ut så langt det lar seg gjøre.
2. Avfallet kan ha et maksimalt innhold av TOC på inntil 50 %.
3. Avfall som kan gjenvinnes skal ikke deponeres, så langt det lar seg gjøre.
4. Avfall som kan forbrennes skal ikke deponeres, så langt det lar seg gjøre.
5. Farlig avfall må sorteres ut fra massene og leveres til godkjent mottak. Stabilt, ikke reaktivt farlig avfall med TOC > 5% tillates deponert dersom grenseverdien på 800 mg/kg DOC overholdes i ristetest ved L/S 10 l/k, jf. avfallsforskriften vedlegg II, pkt. 2.3.2.
6. Det er ikke tillatt å deponere stabilt, ikke-reaktivt farlig avfall eller annet farlig avfall i samme deponicelle som ordinært avfall, jf. avfallsforskriften § 9-6 tredje ledd, bokstav b.

7. Avfallet skal være basiskarakterisert i henhold til avfallsforskriften kapittel 9 vedlegg II før deponering finner sted. Det er avfallsprodusent som har ansvaret for å gjennomføre dette. Perpetuum skal forvise seg om at dette er utført på en tilfredsstillende måte med representativ prøvetaking, og skal oppbevare dokumenter om dette i internkontrollen.
8. Perpetuum skal gjennomføre kontroll av avfallet ved mottak. Dette skal dokumenteres i internkontrollen.
9. Det skal installeres brønner for metanuttak i deponicellen der avfallet fra Leangen Stasjonsby deponeres, slik at tiltak kan gjennomføres dersom gassproduksjonen tilsier det.
10. Perpetuum skal gjennomføre månedlig overvåking av TOC i sigevannet under og etter deponeringen i en periode på minimum 6 måneder for å vurdere om utslippet endres som følge av deponering av avfallet. Dersom utslippet av TOC øker, må det iverksettes tiltak.

Bakgrunn

Perpetuum AS har den 27. februar 2024 søkt om unntak fra avfallsforskriften § 9-4, første ledd bokstav a, for å motta inntil 50 000 tonn ordinært avfall fra utbyggingsprosjekt kalt Leangen Stasjonsby med TOC over 10 %. Perpetuum driver deponi i kategori 2, deponi for ordinært avfall, ved Stormoen i Balsfjord kommune. Deponiet er bygget opp med dobbel bunntetting, vannkontroll og rensing av sigevann.

Deponier for ordinært avfall kan ta imot avfall med inntil 10 % TOC i henhold til bestemmelsene i avfallsforskriften § 9-4. Det er listet opp noen kategorier avfall som er unntatt fra denne bestemmelsen. Bestemmelsen åpner også for at forurensningsmyndigheten i særlige tilfeller kan tillate deponering av annet biologisk nedbrytbart avfall enn det som er listet opp i § 9-4 a. Avfallet fra Leangen Stasjonsby er ikke unntatt fra bestemmelsen, og må vurderes særskilt av Statsforvalteren.

Om avfallet

Søknaden gjelder masser fra utbyggingsprosjektet Leangen Stasjonsby i Trondheim, der man kommer i berøring med et gammelt deponi, Lade avfallsfylling. Deponiet var i drift i perioden 1940-1970 og det er deponert både husholdningsavfall og industriavfall her. Avfallsmassene ligger dypt, under 5-6 meter med overdekningsmasser. Mektigheten på avfallet er fra null til 8 meter, og avfallet ligger i en opprinnelig ravinedal. Grunnvannsnivået ligger i samme høyde som overgangen mellom avfall og overdekningsmasser og avfallet er i hovedsak dykket i grunnvann.

Massene er kartlagt av Multiconsult, men beliggenheten og mektighet av massene har vanskeliggjort kartleggingen noe. Skovlboringer er benyttet for kartlegging. Multiconsult beskriver at avfallsmassene har et forurensningsnivå fra tilstandsklasse 3 til farlig avfall, og et det er en god del organisk materiale som kan gi utfordringer knyttet til deponigass. Målte TOC-nivåer i de avfallsholdige massene på området ligger mellom 1-16% TOC. Ellers angis det at avfallsmassene inneholder mineralske masser (sand), jord, tre, plast, tegl, keramikk og metall.

Massene har ligget deponert i 50-80 år, og søker antar at det organiske innholdet som opprinnelig å ha vært i avfallet i stor grad virker å ha blitt omsatt/vasket ut. Det foreligger ingen ytterligere dokumentasjon utover TOC-analyser, og søker anser det som svært lite sannsynlig at potensialet for metangassproduksjon er særlig stort, selv om Multiconsult rapporterer om at det registreres noe deponigass i lukkede kummer på tiltaksområdet. Søker mener derfor at det for dette prosjektet, i motsetning til f.eks. prosjektet på Nesbruket som det tidligere er gitt tillatelse til, ikke er behov for å legge inn krav om uttak av metangass.

Byggherre ønsker størst mulig grad av gjenvinning/ombruk av massene. Perpetuum har derfor inngått et samarbeid med et jordvaskeanlegg. Mest mulig av massene vil bli gjenvunnet på jordvaskeanlegget. Massene som eventuelt vil bli sendt til Perpetuum, er derfor de deler av avfallsmassene som ikke vil bli

behandlet i jordvaskeanlegget. Hvor stor andel av disse inntil 50.000 tonn som blir aktuelle å ta til Stormoen er derfor usikkert. Det er også usikkert om disse massene har så høy TOC eller inneholder noe farlig avfall som vil kreve egen tillatelse, men dette omsøkes for å hindre eventuelle stopp i prosjektet.

Søknaden er unntatt forhåndsvarsling/høring

Med bakgrunn i at sammenlignbare søknader ved Stormoen nylig har vært på høringsrunde vurderer Statsforvalteren at det ikke er nødvendig med høring av denne søknaden, jf. forurensningsforskriften § 36-9, 1. ledd, bokstav c).

Statsforvalterens vurderinger

Det legges opp til at massene fra dette prosjektet i størst mulig grad skal gjenvinnes/gjenbrukes. I tillegg til utsortering av avfall og gjenbruk av masser, vil egnede forurensede masser jordvaskes. Perpetuum planlegger å motta massene som er uegnede for gjenvinning/vasking. Et alternativ til deponering av disse massene er forbrenning. Søker oppgir at det er to aktuelle anlegg som kan ta imot noe jord/gammelt deponiavfall til forbrenning, i henholdsvis Sverige og Finland. Perpetuum oppgir at anleggenes kapasitet til å motta slike masser er svært begrenset, og må passe inn sammen med andre prosjekter de har, for å få rett temperatur og kapasitet i ovnen. Perpetuum oppgir videre at forbrenning ikke er et miljømessig godt alternativ, fordi både transporten og behandlingen krever mye energi, og at brennverdien for slikt avfall vil være lav. Det oppgis også at løsningen er vil koste 5-10 ganger mer enn deponering. Det synes utfordrende å få en forbrenningsløsning for dette avfallet, og Statsforvalteren vurderer derfor tillatelse til deponering.

Perpetuum antar at det organiske stoffet i avfallet, som alt har ligget deponert i mange 10-år, er lite biologisk nedbrytbart, og vil hverken gi metangassproduksjon eller utlekking av TOC i større grad. Multiconsult oppgir at de avfallsholdige massene i dag er vannmettet og at nedbrytningsprosessene går vesentlig saktere under disse forholdene, enn om avfallet hadde ligget over grunnvannsnivå. Dersom det utføres terrenginngrep eller byggarbeider som innebærer varig senket grunnvannsnivå i hele eller deler av området, vil gassproduksjonen kunne øke. Multiconsult vurderer videre at som følge av at det nå er 50 år siden dette deponiet ble lukket, og nedbrytningsprosessene startet, er en eventuell effekt av senket grunnvannsnivå likevel vanskelig å anslå.

Statsforvalteren mener det er noe usikkert hvor mye gass som vil produseres fra disse massene når de eventuelt flyttes til deponi. Statsforvalteren stiller derfor krav om at det må etableres anlegg som muliggjør uttak av metangass i massene.

Resipient for mottak av utslipp fra deponiene på Stormoen er vannforekomstene Kjoselva og Tømmerelva. Vannforekomsten Tømmerelva synes lite påvirket av deponidriften og har god økologisk og kjemisk tilstand. Vannforekomsten Kjoselva har, ifølge vann-nett.no, god kjemisk tilstand og moderat økologisk tilstand. Den økologiske tilstanden er satt til moderat med bakgrunn i dårlig tilstand for totalt nitrogen, samt moderat tilstand for TOC, bunnfauna og begroingsalger. Vannkvaliteten i midtre og nedre del av vassdraget bærer preg av å være påvirket av utslipp fra landbruksaktiviteter og boliger i nedslagsfeltet og mye erosjon (Akvaplan-niva, 2022¹). Påvirkningen oppgis i vann-nett til diffus avrenning fra beite og eng, og utslipp fra søppelfyllinger. Miljøtilstanden i Kjoselva krever tett oppfølging og tiltak fra virksomhetene som påvirker miljøtilstanden.

Overvåkingsrapportene fra sigevannet på Stormoen de siste årene viser at utlekking av stoffer fra deponiet viser en nedadgående trend, og de fleste stoffer ligger under grenseverdiene. I grunnvannet og resipienten Kjoselva er det målt høye nitrogen-konsentrasjoner. Dette må overvåkes, men antas å ha

¹ Vannmiljøovervåking i Troms 2022, Akvaplan-niva 1. februar 2023.

begrenset miljømessig betydning. Overvåkingen av utslipp fra deponiet i 2023 viser at den nedadgående trenden fortsetter generelt, men at det er en økning for noen parametere. Denne økningen antas å knyttes til mottak av store mengder avfall i 2021, samt oppstart og av ny deponicelle og økte sigevannsmengder i 2022 og 2023, ifølge rapport fra Sea Eco².

Etablering av kjemisk felling som rensetrinn for sigevann for deponiet er påbegynt og vil etableres for alt sigevann i løpet av våren 2024, i tillegg til sigevannsbehandlingen i luftebasseng/sedimentasjonsbasseng. Det planlegges ytterligere rensesteg i løpet av 2024/2025, for fjerning av PFAS, noe som oppgis å ville fjerne det aller meste av organiske forbindelser som ikke allerede er fjernet i tidligere rensetrinn.

Perpetuum søker å motta avfallet i et av de to deponiene de har på Stormoen. Begge deponiene har dobbel bunntetting og felles renseanlegg. Perpetuum oppgir at TOC-avfallet ikke vil gi utlekking av TOC i større grad, ut fra antagelser om at massene antas å være lite biologisk nedbrytbare. Ved mottak av biologisk nedbrytbart avfall i den nye deponicelle 3 er det satt utslippsgrense for TOC, jf. vilkår 3.1 i deponiets tillatelse av 19. desember 2022. Det er i tillegg viktig å kunne å ha tett oppfølging på hvordan mottak av avfallet fra Leangen Stasjonsby vil kunne påvirke sigevannet. Statsforvalteren setter derfor krav om hyppigere prøvetaking av sigevannet de første månedene etter mottak, og slik at det kan settes inn tiltak dersom utslippet av TOC øker.

Med bakgrunn i at det er etablert oppsamling og rensing av sigevann, samt tett oppfølging med overvåking av sigevannet, anser Statsforvalteren at det er liten risiko for at deponering av avfallet fra Leangen Stasjonsby vil medføre en vesentlig forringelse av vannforekomsten Kjoselva. Installasjon av anlegg for uttak av gass muliggjør tiltak dersom gassproduksjonen etter mottak av massene øker.

Statsforvalteren vurderer at det med de vilkårene som stilles, er miljømessig forsvarlig at Perpetuum kan motta og deponere avfall med forhøyet TOC-innhold fra Leangen Stasjonsby.

Varsel om gebyr

Statsforvalterens arbeid med søknader etter forurensningsregelverket er gebyrpliktig, jf. forurensningsforskriften § 39-1. Gebyret for behandling av søknaden fastsettes med bakgrunn i vår ressursbruk knyttet til behandling av søknaden jf. § 39-4. I denne saken varslers vi et gebyr på kr. 38 900,- for saksbehandlingen, jf. sats 6 i § 39-4. Dere har anledning til å gi kommentarer til varselet innen 2 uker.

Klage

Dere kan klage på vedtaket til Miljødirektoratet. En eventuell klage skal sendes til Statsforvalteren i Troms og Finnmark innen 3 uker.

Med hilsen

Per Kristian Krogstad (e.f.)
leder forurensningsseksjonen

Anne Birte Tennøy
seniorrådgiver miljø

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

BALSFJORD KOMMUNE

Rådhusgata 11

9050

STORSTEINNES

² Overvåkingsresultater Stormoen deponi – trender for sigevann og resipient 2023, Sea Eco 14.03.2024.